Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) (jud. Liudmila Holevițcaia)
Dosarul nr. 3a-14/23
2-21106792-02-3a-03012023

D E C I Z I E

01 noiembrie 2023 mun. Chișinău

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ
al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

în componența:
Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru
Judecători Ina Dutca și Ecaterina Palanciuc
Grefier Rodica Coman

examinând în ședință publică apelul declarat de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, precum și recursul declarat de către ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, emise în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de către ***** împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerul Economiei, persoană terță SRL„Samaltis-Lombard", privind anularea actelor administrative individuale defavorabile, obligarea examinării plângerii și repararea prejudiciului moral

c o n s t a t ă :

În data de 16 iulie 2021, ***** a înaintat acțiune de contencios administrativ, ce a fost concretizată în data de 13 aprilie 2022 împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerului Economiei, persoană terță SRL"Samaltis-Lombard privind anularea refuzului Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii nr.27/04-1202 din 18.05.2021 la plângerea depusă de ***** privind obligarea SRL „Samaltis-Lombard" să prezinte Registrul de reclamaţii din 26 decembrie 2017, anularea refuzului Ministerului Economiei nr.05/2-4305 din 17.09.2021 privind respingerea cererii prealabile, anularea deciziei APCSP nr.27/04-2038 din 02.08.2021, obligarea Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii să examineze şi să admită plângerea depusă de ***** cu efectuarea controlului la SRL„Samaltis-Lombard" privind respectarea modului de ţinere evidenţei a Registrului de reclamaţii, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei.

În motivarea acțiunii a invocat că, în data de 23 septembrie 2011, a încheiat contractul de gaj (bilet de amanet nr.757090) cu SRL„Samaltis-Lombard" şi în perioada anilor 2011-2017 reclamantul regulat a achitat dobânda prevăzută în contract.

În data 26 decembrie 2017 reclamantul s-a prezentat la oficiul SRL„Samaltis-Lombard" de pe str.Izmail, 84, mun.Chişinău pentru achitarea dobânzii prevăzute în contract de gaj, bilet de amanet nr.757090, însă angajaţii lombardului SRL"Samaltis-

Lombard” au admis acţiuni ilegale, încălcîndu-i drepturile de consumător prin deposedarea de pietre preţioase.

Tot în data de 26 decembrie 2017 reclamantul a solicitat Registrul de reclamaţii şi a făcut menţiunea respectivă. Pe parcursul 2017-2021 reclamantul s-a mai adresat verbal cu solicitarea să i se prezinte Registrul de reclamaţii, la care nu a primit nici un răspuns.

În data de 20 mai 2021 reclamantul a solicitat SRL”Samaltis-Lombard” să-i prezinte extrasul din Registrului de reclamaţii în special menţiunea făcută de reclamant în data de 26 decembrie 2017, însă prin răspunsul nr.13 din 18 iunie 2021 i s-a refuzat în eliberarea informaţiei respective.

În data de 06 mai 2021 reclamantul a depus plângere la Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii, prin care a solicitat obligarea lombardului SRL”Somaltis-Lombard” să prezinte extrasul din Registrul de reclamaţii din data de 26 decembrie 2006 cu menţiunea făcută de ***** privind încălcarea drepturilor consumătorului și sancţionarea conform legislaţiei a lombardului SRL”Somaltis-Lombard” pentru neprezentarea extrasului din Registrul de reclamaţii din data de 26 decembrie 2006 cu menţiunea făcută de ***** cu informarea despre decizia luată.

Prin scrisoarea Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii nr.27/04-1202 din 18.05.2021 i s-a comunicat despre suspendarea examinării plângerii din motivul că s-a constatat lipsa obiectului petiției şi motivarea acesteia. S-a acordat 5 zile pentru înlăturarea neconformităților şi prezentarea actelor în original.

Din textul scrisorii nr.27/04-1202 din 18.05.2021 nu este clar care este obiectul petiției şi motivarea acesteia, odată ce în plângerea din 06 mai 2021 reclamantul a indicat direct solicitarea obligarea lombardului SRL”Somaltis-Lombard” să prezinte extrasul din Registrul de reclamaţii din data de 26 decembrie 2006 cu menţiunea făcută de ***** privind încălcarea drepturilor consumătorului, sancţionarea conform legislaţiei a lombardului SRL”Somaitis-Lombard” pentru neprezentarea extrasului din Registrul de reclamaţii din data de 26 decembrie 2006 cu menţiunea făcută de ***** și informarea despre decizia luată.

A indicat temeiul juridic Legea privind protecţia consumatorilor nr.105-XVdin 13.03.2003, şi Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1141 din 4 octombrie 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamaţii.

Temei de fapt de adresare cu plângere fiind ca administrația lombardului SRL”Samaltis-Lombard” refuză eliberarea extrasului din Registrul de reclamaţii din data de 26 decembrie 2006 cu menţiunea făcută de *****, contrar Legii privind protecţia consumatorilor nr.105-XVdin 13.03.2003 şi Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.1141 din 4 octombrie 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamaţii. Până în prezent Agenţia pentru Protecţia Consumătorilor şi Supravegherea Pieţii nu a prezentat răspuns, decizia de admitere sau respingerea plângerii din 06 mai 2021. Nu este de acord cu refuzul pârâtului, este contrar Legii, şi anume: obligaţia Agenţiei pentru Protecţia Consumătorilor şi Supravegherea Pieţii de a examina plângerea reclamantului, efectua verificarea acţiunilor SRL”Samaltis-Lombard” este prevăzută la art.408 Cod contravenţional al RM, care prevede

contravenţiile prevăzute la art.art.84, 97, $97^1$, $97^2$, 98 alin.(2), 263 alin.(4)-(7), 267, $272^2$ alin.(7)-(11), (13) şi (14), 273 pct.1), 2), 4), 6), 10), 12), 13), 17), 18), 274 alin.(2), (6) şi (7), 277 alin.(5), $277^1$, 278-281, 282 alin.(1), (2) şi (5), 283, $293^2$ alin.(4) şi (5), 344-345, 348, 349 alin.(4) se constată şi se examinează de către Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei. Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei constată şi examinează contravenţiile prevăzute la art.art.84, 273 pct.1), 4), 6), 10), 12), 274 alin.(2), (6) şi (7), 278-281, 344, 364 alin.(3), (4), ($5^1$) şi (6) săvîrşite în domeniile de activitate ce ţin de competenţa sa. Sînt în drept să constate contravenţii şi să încheie procese-verbale şefii şi şefii adjuncţi ai direcţiilor cu funcţii de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei. Sînt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni directorul, directorul adjunct şi şefii subdiviziunilor teritoriale ai Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei.

Reclamantul a avertizat despre comiterea de către SRL”Samaltis-Lombard” a contravenţiei prevăzute la art.344 alin.(3) lit.a) Cod contravenţional al RM - încălcarea regulilor privind protecţia consumatorilor prin lipsa registrului de reclamaţii sau neafişarea acestuia la loc vizibil pentru consumatori, neînregistrarea de către vînzător, prestator a reclamaţiei consumatorului.

Conform Hotărârii Guvernului nr.1141/04.10.2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de gestionare a Registrului de reclamaţii, pct.7 Conducătorul (patronul) unităţii este obligat, în termen de două zile, să examineze reclamaţiile înscrise în Registrul de reclamaţii şi să ia măsurile necesare. Pct.8. Conducătorul (patronul) face pe versoul reclamaţiei o notă despre măsurile întreprinse şi, în termen de cinci zile, trimite, în mod obligatoriu, un răspuns în scris consumatorului reclamant la adresa şi/sau telefonul indicate. în cazul lipsei acestor informaţii de contact, reclamaţia nu se ia în considerare. Copiile răspunsurilor expediate consumatorilor se păstrează la administraţia unităţii, într-o mapă specială, pînă la sfîrşitul anului în curs. Pct. 15. Vînzătorii şi prestatorii de servicii vinovaţi de încălcarea modului stabilit de ţinere a Registrului de reclamaţii, precum şi de refuzul de a- I prezenta la prima cerere a consumatorului, care a prezentat bonul de casă sau alt document ce confirmă actul de cumpărare sau serviciul prestat, sînt traşi la răspundere administrativă, în condiţiile legii.

Conform Hotărârii Guvernului nr.1089/18.12.2017 cu privire la organizarea şi funcţionarea Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţei, pct.9 subpct.2) în domeniul protecţiei consumatorilor: a) funcţiile stabilite în art.27 alin.(3) din Legea nr.105-XV din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorilor; b) funcţiile stabilite în art.5 alin.(3) din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerţul interior. Pct.10. Agenţia este învestită cu următoarele drepturi: 1) să constate contravenţii, să întocmească procese-verbale cu privire la contravenţii şi să aplice sancţiuni potrivit Codului contravenţional al Republicii Moldova; 2) să elibereze prescripţii şi să aplice sancţiuni în temeiul procesului-verbal de control, conform prevederilor Legii nr. 131 din 8 iunie 2012; 3) să aplice măsuri restrictive în conformitate cu Legea nr.7 din 26 februarie 2016; 4) să solicite şi să primească, în condiţiile legii şi în scopul exercitării

atribuţiilor sale, informaţii de la autorităţile publice centrale, autorităţile administraţiei publice locale, organizaţii şi instituţii, agenţi economici care activează în domenii ce ţin de competenţa sa; 5) să beneficieze de acces la bazele de date oficiale publice în domeniul informaţiei statistice, financiare, fiscale, economice, juridice, metrologice etc. conform procedurii stipulate în Legea nr.71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre; 6) să sesizeze autorităţile competente referitor la produsele, serviciile, mijloacele de măsurare neconforme depistate în cadrul activităţilor de supraveghere a pieţei; 7) să organizeze şi să efectueze vizite de consultanţă în vederea familiarizării agenţilor economici şi consumatorilor cu cerinţele actelor normative ce ţin de protecţia consumatorilor.

Pârâtul era obligat să examineze şi să emită decizia pe marginea plângerii reclamantului din 06 mai 2021, ceea ce nu a avut loc şi a dus la încălcarea art.64 Cod administrativ al RM, care prevede că autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege. Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal. Prin derogare de la prevederile alin.(2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluţionarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

Conform art.189 Cod administrativ al RM, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci cînd autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Refuzul Agenţiei pentru Protecţia Consumătorilorşi Supravegherea Pieţii, în scrisoarea nr.27/04-1202 din 18.05.2021 nu corespunde obligaţiei de motivare prevăzută la art.118 alin.(1) Cod administrativ al RM, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. în motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute si punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Exprimîndu-și dezacord cu răspunsul primit, a depus cerere prealabilă către Agenţiei pentru Protecţia Consumătorilorşi Supravegherea Pieţii, care prin cererea nr.27/04-2038 din 02.08.2021 a fost expediată în adresa Ministerului Economiei, care prin răspunsul nr.05/2-4305 din 17.09.2021 a respins cererea prealabilă.

În asemenea circumstanțe, lui ***** i s-a cauzat un prejudiciu moral, pe care ultimul îl estimează în mărime de 10 000 lei.

Prin încheierea Chișinău (sediul Rîșcani) din 19 iulie 2021 s-a dispus: atragerea în proces în calitate de persoane terțe SRL„Samaltis-Lombard” (f.d.10).

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîşcani) din 15 iunie 2022 s-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022 s-a admis acțiunea. Fiind anulat actul administrativ individual defavorabil – nr.27/04-1202 din 18.05.2021, emis de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și deciziile adoptate în procedura prealabilă – decizia nr.27/04-2038 din 02.08.2021, emisă de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și decizia nr.05/2-4305 din 17.09.2021, emisă de Ministerul Economiei, cu obligarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței să examineze în fond plângerea depusă de ***** nr.298-S din 06.05.2021 și să efectueze controlul la SRL"Samaltis-Lombard".

În data de 07 iulie 2022 ***** a depus și recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, solicitând anularea încheierii și admiterea pretenției privind repararea prejudiciului moral.

În data de 23 iunie 2022, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, a depus apel nemotivat, iar în data de 06 decembrie 2022 prin intermediul poștei electronice, apel motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, solicitând casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii, ca neîntemeiate.

În motivarea apelului declarat, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, a relatat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond și că o consideră neîntemeiată și pasibilă anulării, deoarece instanța de fond a apreciat unilateral argumentele invocate de reclamantă, fără a se aprecia și cerceta argumentele invocate de către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală.

Mai mult ca atât, instanța de fond, la motivarea hotărârii, nu a constatat toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, fapt ce a dus la aplicarea eronată a normelor de drept material.

Drept urmare susține apelanta că, în data de 06.05.2021 în cancelaria APCSP a parvenit petiţia cu nr.298-S, depusă de ***** privind obligarea lombardului SRL"Samaltis-Lombard," să prezinte extrasul din registrul de reclamaţii din data 26 decembrie 2017, cu menţiunea efectuată de ***** privind încălcarea dreptului consumatorului.

În data de 18.05.2021(nr.27/04-1202), APCSP a expediat răspuns în vederea înlăturării neajunsurilor, conform prevederilor art.76 alin.(2) Cod administrativ, totodată, scrisoarea fiind recepţionată de ultimul în data de 24.05.2021.

În data de 19.07.2021, în cancelaria APCSP a parvenit cererea prealabilă (cu nr.1674) depusă de *****, prin care solicită anularea refuzului Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii cu nr.27/04-1202 din 18.05.2021, la plângerea depusă de ***** privind obligarea SRL"Samaltis Lombard" să prezinte registrul de reclamaţii din 26 decembrie 2017; efectuarea controlului la SRL„Samaltis- Lombard" privind respectarea modului de ţinere a evidenţei a registrului de reclamaţii; acordarea compensaţiei pentru prejudiciul moral în suma de 30 000 lei".

Astfel consideră apelanta ca neîntemeiată acţiunea intimatului *****, astfel încât acestuia nu i-a fost încălcat nici un drept prin emiterea răspunsului nr. 27/04-1202 din 18.05.2021 or, art. 75 alin. (1) Cod administrativ, petiția conține următoarele elemente: a)

numele şi prenumele sau denumirea petiţionarului; b) domiciliul sau sediul petiţionarului şi adresa de poştă electronică dacă se solicită răspuns pe această cale; c) denumirea autorităţii publice; d) obiectul petiţiei şi motivarea acesteia; e) semnătura petiţionarului ori a reprezentantului său legal sau împuternicit, iar în cazul petiţiei transmise în formă electronică - semnătura electronică.

Subsecvent, conform art.76 alin. (2) Cod administrativ, dacă petiţia nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.72 alin. (3) sau art.75 alin. (1) lit. c)- e), solicitantului i se indică asupra neajunsurilor şi i se acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. în cazul în care petiţionarul nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, petiţia nu se examinează.

În acest context relevă apelanta că, cererea lui ***** din 06.05.2021 nu conţine careva probe în susţinerea celor invocate, aşadar APCSP a acordat un termen de 5 zile în scopul înlăturării neajunsurilor, or, art.93 alin. (1) Cod administrativ, indică că, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Astfel consideră apelanta ca neîntemeiată concluzia instanței de fond precum că autoritatea publică sfidează principiul legalităţii şi încearcă să inverseze sarcina probaţiunii, obligând ilegal consumatorul să prezinte probe", or, în cazul respectivei acţiuni APCSP a acţionat în strictă concordanţă cu normele legale prescrise de Codul administrativ. Or, APCSP (ISSPNPC) nu a refuzat examinarea cererii depuse de *****, în contradictoriu cu cele invocate în hotărârea instanței de fond a informat ultimul despre necesitatea prezentării actelor întru susținerea petiției sale.

Menționează apelanta că, instanța de fond a argumentat hotărârea din 15 iunie 2022, bazându-se pe prevederile art.14 alin.(2) şi alin. (3) a Legii 105/2003, care se referă de fapt la practicile comerciale incorecte, fiind inaplicabile prezentei cauze. Astfel, conform art. 13 alin. (2) din Legea 105/2003, o practică comercială este incorectă dacă: a) este contrară cerinţelor diligenţei profesionale; şi b) denaturează sau este susceptibilă să denatureze, în mod esenţial, comportamentul economic al consumatorului mediu la care ajunge sau căruia i se adresează ori al membrului mediu al unui grup, în cazul când o practică comercială este adresată unui anumit grup de consumatori.

Respectiv consideră ca neîntemeiate constatările instanței precum că ISSPNPC nu a înştiinţat S.R.L. „Samaltis-Lombard" şi nu a solicitat acestuia să prezinte probe şi/sau argumente prevăzute de art. 14 alin. (2)(3) al Legii 105/2003.

Astfel conchide apelanta că, răspunsul oferit intimatului este legal, întemeiat şi bazat pe situația de fapt, iar hotărârea este adoptată fără să se țină cont de toate circumstanțele cauzei în urma căruia urmează a fi casată cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie declarată ca inadmisibilă acțiunea.

Intimatul, ***** fiind notificat despre apelul declarat de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, prin referința depusă în data de 11 iunie 2023 prin intermediul poștei electronice, a solicitat respingerea apelului și menținerea în vigoare a actului

judecătoresc. Invocînd că, hotărîrea instanței de fond este întemeiată și argumentată în baza legislației în vigoare. Iar cele menționate în cererea de apel, sunt declarative și lipsite de temei legal.

Intimatul, Ministerul Economiei fiind notificată despre apelul declarat de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, prin referința depusă în data de 20 iunie 2023, a solicitat admiterea apelului și casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea acțiunii, ca neîntemeiate.

Persoană terță SRL„Samaltis-Lombard", fiind notificată despre apelul declarat de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, referință nu a prezentat.

În ședința de judecată în instanța de apel, reprezentantul apelantei, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței – Inga Benderschi a pledat pentru admiterea apelului, susținând motivele menționate.

În ședința de judecată în instanța de apel, atît intimatul, *****, cît și reprezentantul intimatului avocatul Croitor Alexei au pledat pentru respingerea apelului declarat de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței.

În ședința de judecată în instanța de apel reprezentantul intimatului Ministerul Economiei cît și reprezentantul persoanei terțe SRL„Samaltis-Lombard" nu s-au prezentat, fiind legal citați despre ora, data și locul examinării cauzei.

Audiind participanții la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ consideră apelul admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins, fiind declarat inadmisibil recursul din următoarele considerente.

Conform art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel adoptă o decizie prin care respinge apelul.

Conform art. 231 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile judecătoriilor adoptate în contenciosul administrativ pot fi contestate cu apel.

Art. 232 Cod administrativ, prevede că, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

După cum rezultă din materialele cauzei, apelul nemotivat a fost depus în data de 23 iunie 2022, iar motivarea apelului a fost depusă în data de 06 decembrie 2022, or, dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emis în data de 15

iunie 2022, iar hotărârea motivată a fost expediată în adresa apelantei, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, în data de 18 octombrie 2022, fiind recepționată de către ultima în data de 15 noiembrie 2022, iar astfel, Completul judiciar constată că apelanta a depus cererea de apel motivată în termenul prevăzut la art.232 Cod administrativ.

Conform jurisprudenţei CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Subsecvent, instanța de apel accentuează că, conform recomandărilor Avizului nr. 11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești se invocă că o motivație și o analiză clară, sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

Completul judiciar menționează că art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligației instanțelor de judecată de a-și argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent și unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicții între motivare și dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabil, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de ar putea exercita un eficient control judiciar. Or, hotărârile motivate urmăresc scopului de a demonstra părților că acestea au fost auzite, și, astfel, să contribuie la o acceptare mai ușoară de către aceștia a deciziei ( a se vedea cauza *CtEDO Ruiz Torija contra Spaniei*).

Totodată, art. 238 Cod administrativ, prevede că, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Conform art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Articolul 194 alin. (1) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt *din oficiu* în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor

incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Conform art.206 alin. (1) lit.b) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare).

Conform art.207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În sensul art.220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Conform art. 93 Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. (2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. (3) Reglementări suplimentare sau derogatorii sânt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, în cadrul dezbaterilor judiciare în instanța de fond și instanța de apel s-a stabilit că, *****, este un consumator care a depus în adresa autorității publice – Agenția pentru Protecția Consumatorilor o plângere, înregistrată cu nr.298-8 din 06.05.2021(f.d.33), prin care a pretins că i se încalcă drepturile de consumator de către SRL”Somaltis-Lombard”, prin deposedarea de aurul ce îi aparținea.

***** a încheiat contractul de gaj (bilet de amanet) cu SRL„Samaltis-Lombard”, iar ulterior prezentîndu-se la oficiul SRL„Samaltis-Lombard” pentru achitarea dobânzii prevăzută în contract de gaj, angajaţii lombardului SRL”Samaltis-Lombard” l-au deposedat de bunul amanetat, fapt despre care a făcut mențiune în Registrul de reclamații.

În data de 06.05.2021, ***** s-a adresat cu plângere către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, prin care a solicitat obligarea lombardului SRL ”Somaltis-Lombard” să prezinte extrasul din Registrul de reclamații din data de 26 decembrie 2017 cu mențiunea făcută de ***** privind încălcarea dreptului consumatorului; sancționarea conform legislației a lombardului SRL”Somaltis-Lombard” pentru neprezentarea extrasului din registrul de reclamații din data de 26 decembrie 2017, cu mențiunea efectuată de către el, ***** (f.d.85), însă prin răspunsul APCSP din 18.05.2021, a fost informat că în cadrul examinării petiției a constatat lipsa obiectului petiției și motivarea acesteia (f.d.44).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art.162 alin.(1) și alin.(3) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Cererea prealabilă poate fi îndreptată spre:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul;

b) emiterea unui act administrativ individual.

Prin urmare, respectând prevederile art.208 alin.(1) Cod administrativ, în data de 18 iulie 2021, ***** s-a adresat cu cerere prealabilă către Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, solicitând anularea refuzului Agenţia pentru Protecţia Consumătorilor şi Supravegherea Pieţii nr.27/04-1202 din 18.05.2021 la plângerea depusă de ***** privind obligarea SRL„Samaltis-Lombard” să prezinte Registrul de reclamaţii din 26 decembrie 2017, efectuarea controlului la SRL„Samaltis-Lombard” privind respectarea modului de ţinere evidenţei a Registrului de reclamaţii; achitarea compensaţiei pentruprejudiciul moral în sumă de 30 000 lei (f.d.48-51). Urmare a examinării cererii prealabile, APCSP i-a comunicat că prezentul dosar se remite către Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru luarea deciziei definitive (f.d.52).

Prin răspunsul Ministerului Economiei nr.05/2-4305 din 17.09.2021 din 17.09.2021, s-a respins cererea prealabilă ca inadmisibilă (f.d.57-58).

Astfel, conform art.3 Cod administrativ, legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Art.5 Cod administrativ, prevede că, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Art. 20 Cod administrativ, prevede că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art.209 alin.(1) Cod administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Nefiind de acord cu cele întreprinse, în data de 16 iulie 2021, ***** a înaintat acțiune de contencios administrativ ce a fost concretizată în data de 13 aprilie 2022 împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerului Economiei, persoană terță SRL"Samaltis-Lombard privind anularea refuzului Agenţia pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii nr.27/04-1202 din 18.05.2021 la plângerea depusă de ***** privind obligarea SRL „Samaltis-Lombard" să prezinte Registrul de reclamaţii din 26 decembrie 2017, anularea refuzului Ministerului Economiei nr.05/2-4305 din 17.09.2021 privind respingerea cererii prealabile, anularea deciziei APCSP nr.27/04-2038 din 02.08.2021, obligarea Agenţiei pentru Protecţia Consumatorilor şi Supravegherea Pieţii să examineze şi să admită plângerea depusă de ***** cu efectuarea controlului la SRL„Samaltis-Lombard" privind respectarea modului de ţinere evidenţei a Registrului de reclamaţii, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, care prin hotărîrea supusă apelului a fost admisă, fiind anulat *actul administrativ individual defavorabil* – nr.27/04-1202 din 18.05.2021, emis de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și *deciziile adoptate în procedura prealabilă* – decizia nr.27/04-2038 din 02.08.2021, emisă de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și decizia nr.05/2-4305 din 17.09.2021, emisă de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, obligînd Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței să examineze în fond plângerea depusă de ***** nr.298-S din 06.05.2021 și să efectueze controlul la SRL"Samaltis-Lombard". Totodată prin încheierea supusă recursului s-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral

Astfel, examinând conținutul hotărârii primei instanțe cu materialele dosarului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ stabilește că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt.

În susținerea opiniei enunțate, Completul judiciar, reiterează prevederile art.2 alin.(1) și alin.(2) al Legii privind protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, prezenta lege stabileşte cerinţele generale de protecţie a consumatorilor, de asigurare a cadrului necesar accesului neîngrădit la produse şi servicii, informării complete asupra caracteristicilor principale ale acestora, apărării şi asigurării drepturilor şi intereselor legitime ale consumatorilor în cazul unor practici comerciale incorecte, participării acestora la fundamentarea şi luarea de decizii ce îi interesează în calitate de consumatori. Prezenta lege se aplică practicilor comerciale incorecte ale comercianţilor faţă de

consumatori, specificate la art.13, înainte, în timpul şi după o tranzacţie comercială în legătură cu un produs, cu un serviciu.

Conform art.14 alin.(1) – alin.(3) Legii privind protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, în vederea stopării şi combaterii practicilor comerciale incorecte, persoanele sau autorităţile care, potrivit legii, au un interes legitim pot: a) să iniţieze o acţiune în instanţă; b) să sesizeze organul de control în domeniul protecţiei consumatorului, conform domeniului de competenţă, pentru ca acesta fie să decidă asupra reclamaţiilor, fie să iniţieze acţiuni în instanţă împotriva comercianţilor care au săvîrşit ori sînt susceptibili să săvîrşească practici comerciale incorecte. Comercianţii, în cazul în care nu sînt de acord cu sesizarea, trebuie să prezinte dovezi privind incorectitudinea afirmaţiilor expuse în sesizare în legătură cu practica comercială întreprinsă şi sînt obligaţi, la solicitarea instanţelor judecătoreşti sau a organului de control în domeniul protecţiei consumatorului, conform domeniului de competenţă, să le pună acestora la dispoziţie documente probatoare. În cazul în care documentele specificate la alin.(2) nu sînt prezentate într-un termen rezonabil, dar nu mai mare de 15 zile calendaristice, şi/sau dacă sînt recunoscute insuficiente, afirmaţiile expuse în sesizare se consideră fondate.

Conform art.27 al Legii privind protecția consumatorilor nr.105 din 13.03.2003, organele abilitate cu funcții de protecție a consumatorilor prevede că, (1) Protecţia drepturilor consumatorilor de către stat se realizează prin elaborarea şi promovarea la nivel de stat a politicii în domeniul protecţiei drepturilor consumatorilor, elaborarea şi aprobarea legilor şi altor acte normative în domeniu, prin organizarea şi exercitarea controlului şi supravegherii de stat asupra respectării legislaţiei în domeniu, precum şi a cerinţelor stabilite în actele normative sau declarate referitoare la produse, servicii. (2) Organul central de specialitate al administraţiei publice responsabil de elaborarea politicii de stat în domeniul protecţiei consumatorilor este Ministerul Economiei, care are următoarele atribuţii principale în domeniul protecţiei consumatorilor: a) coordonează şi promovează politica statului în domeniul protecţiei consumatorilor; b) asigură dezvoltarea cadrului legislativ în domeniul protecţiei consumatorilor, inclusiv prin transpunerea directivelor europene relevante în legislaţia naţională; c) coordonează activitatea organelor administraţiei publice abilitate cu funcţii de protecţie a consumatorilor specificate la art.28 alin.(1); d) coordonează activităţile de informare şi de educare a cetăţenilor în ceea ce priveşte drepturile pe care le au în calitate de consumatori; e) organizează activitatea Consiliului coordonator pentru protecţia consumatorilor şi supravegherea pieţei (în continuare – *Consiliul coordonator*), organ consultativ care întruneşte reprezentanţi desemnaţi ai autorităţilor administraţiei publice centrale, ai autorităţilor de supraveghere a pieţei, ai organului vamal, ai asociaţiilor obşteşti de consumatori şi ai asociaţiilor profesionale sectoriale; f) reprezintă Republica Moldova în organismele internaţionale de protecţie a consumatorilor; g) asigură informarea statelor terţe şi a Comisiei Uniunii Europene cu privire la autorităţile competente şi a biroului unic de legătură privind cooperarea transfrontalieră în domeniul protecţiei consumatorului, precum şi la modul în care acestea pot fi contactate. ($2^1$) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor este autoritatea administrativă care coordonează la nivel naţional

controlul respectării legislaţiei cu privire la protecţia consumatorilor, avînd statut de punct de contact naţional. (3) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor are următoarele atribuţii principale: a) implementează politica în domeniul protecţiei consumatorilor în comun cu organele centrale de specialitate ale administraţiei publice, cu autorităţile administrative din subordinea ministerelor şi alte autorităţi administrative centrale din subordinea Guvernului, care au atribuţii de control în domeniul protecţiei consumatorilor, cu autorităţile administraţiei publice locale cu atribuţii în domeniu şi cu asociaţiile obşteşti de consumatori; a[1]) monitorizează activitatea de protecţie a consumatorilor desfăşurată de autorităţile administrative competente indicate la art.28 alin.(2); a[2]) elaborează, în comun cu celelalte autorităţi competente în domeniul protecţiei consumatorilor, şi aprobă metodologii, instrucţiuni, ghiduri, recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ cu privire la protecţia consumatorilor; b) examinează şi elaborează, în comun cu celelalte autorităţi competente în domeniul protecţiei consumatorilor, precum şi înaintează propuneri la proiecte de acte legislative sau de alte acte normative în domeniul protecţiei consumatorilor referitor la fabricarea, ambalarea, etichetarea, conservarea, depozitarea, transportarea, introducerea şi/sau punerea la dispoziţie pe piaţă comercializarea produselor, referitor la prestarea serviciilor, astfel încît acestea să nu pună în pericol viaţa, sănătatea sau securitatea consumatorilor, să nu afecteze drepturile şi interesele lor legitime, precum şi referitor la regulile de desfăşurare a activităţilor de comerţ; c) participă, în colaborare cu organizaţii şi instituţii din ţară şi din străinătate, la realizarea programelor interne şi internaţionale în domeniul protecţiei consumatorilor în limita competenţelor ce îi revin conform legii; d) organizează activităţi de informare, consiliere şi educare a consumatorilor în ceea ce priveşte drepturile lor legitime; e) colaborează cu asociaţiile obşteşti de consumatori în vederea informării consumatorilor asupra drepturilor lor legitime şi a modalităţii de apărare a acestora; f) informează consumatorii asupra produselor şi serviciilor ce prezintă riscuri pentru sănătatea şi securitatea lor, precum şi asupra practicilor comerciale incorecte care le pot afecta interesele economice; g) efectuează controlul respectării prevederilor legislaţiei în domeniul protecţiei consumatorilor, inclusiv al activităţii în domeniul jocurilor de noroc, controlul respectării cerinţelor privind siguranţa produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziţie pe piaţă destinate consumatorilor; g[1]) efectuează supravegherea pieţei privind conformitatea produselor nealimentare, introduse sau puse la dispoziţie pe piaţă, cerinţelor esenţiale aplicabile, precum şi controlul conformităţii serviciilor prestate, inclusiv turistice, cerinţelor stabilite în actele normative şi/sau declarate, cu excepţia domeniilor atribuite competenţei altor organe, conform art.28 alin.(2); h) efectuează prelevări de probe de produse nealimentare puse la dispoziţie pe piaţă pentru analize şi încercări în laboratoare acreditate; i) efectuează supravegherea metrologică a respectării de către persoanele juridice şi/sau fizice a prevederilor actelor legislative şi altor acte normative în domeniul metrologiei legale; i[1]) elaborează, cu participarea celorlalte autorităţi competente în domeniul protecţiei consumatorilor, şi aprobă raportul anual privind activitatea de protecţie a consumatorilor, de asemenea asigură publicarea acestuia pe pagina sa web oficială; j) prezintă periodic rapoarte şi sinteze Ministerului Economiei

şi autorităţilor administraţiei publice centrale interesate referitor la activitatea proprie în domeniul protecţiei consumatorilor şi referitor la rezultatele supravegherii pieţei; k) constată contravenţii, examinează cauze contravenţionale şi aplică sancţiuni în conformitate cu prevederile Codului contravenţional; l) emite decizii de remediere, înlocuire, restituire a contravalorii produsului, serviciului necorespunzător, conform art.18, $18^1$ şi $18^5$, ce urmează a fi executate în termen de cel mult 14 zile calendaristice de la data recepţionării de către agentul economic; m) emite decizii de încetare a practicilor comerciale incorecte; n) emite decizii de interzicere a practicilor comerciale incorecte, chiar dacă acestea nu au fost aplicate, dar acest lucru este iminent; o) solicită informaţii privind măsurile întreprinse de către agenţii economici în vederea remedierii neajunsurilor depistate; p) sesizează autoritatea de licenţiere în cazul constatării cazurilor de comercializare a produselor falsificate (contrafăcute) şi/sau periculoase ori în cazul altor încălcări, în scopul suspendării sau retragerii licenţei; $p^1$) suspendă activitatea unităţii comerciale în cazul în care agentul economic comercializează produse falsificate (contrafăcute) şi/sau periculoase sau înaintează instanţei de judecată cererea de încetare a activităţii unităţii comerciale; q) sesizează organismele de evaluare a conformităţii acreditate, în baza constatărilor proprii, sesizărilor consumatorilor sau sesizărilor asociaţiilor obşteşti de consumatori, în ceea ce priveşte neconformitatea produselor şi serviciilor puse la dispoziţie pe piaţă, însoţite de certificate de conformitate; r) **examinează reclamaţiile consumatorilor în vederea protejării drepturilor legitime ale acestora**; s) **realizează protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale consumatorilor prin mijloacele prevăzute de lege**; t) acordă persoanelor fizice şi juridice consultanţă de specialitate în domeniul protecţiei consumatorilor; $t^1$) acordă autorităţilor administrative în domeniul protecţiei consumatorilor asistenţă metodică privind aplicarea şi controlul respectării legislaţiei în domeniul protecţiei consumatorilor; $t^2$) coordonează activitatea de conlucrare între autorităţile competente din Republica Moldova privind încălcările transfrontaliere în domeniul protecţiei consumatorilor; u) îndeplineşte alte sarcini stabilite prin lege în domeniul său de activitate. ($3^1$) Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor îşi exercită atribuţiile prevăzute la alin.(3) lit.f)–h), l)–s) din prezentul articol în alte domenii decît cele atribuite competenţei altor organe conform art.28 alin.(2). ($3^2$) Raportul anual privind activitatea de protecţie a consumatorilor se elaborează şi se aprobă pînă la data de 31 martie a anului în curs, pentru anul precedent, iar publicarea acestuia pe pagina web oficială a Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor se face în termen de 5 zile lucrătoare de la data aprobării. (4) Regulamentul Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecţia Consumatorilor se aprobă de Guvern. (5) Pentru coordonarea activităţii de protecţie a consumatorilor se creează, prin hotărîre de Guvern, Consiliul coordonator, care: a) contribuie la promovarea politicii statului în domeniul protecţiei consumatorilor; b) participă la elaborarea programelor naţionale de protecţie a consumatorilor pe termen scurt şi pe termen lung; c) coordonează activităţile desfăşurate în domeniul protecţiei consumatorilor de către autorităţile administraţiei publice cu atribuţii în domeniul protecţiei consumatorilor; d) participă la procesul de armonizare a legislaţiei naţionale cu

legislaţia Uniunii Europene în domeniul protecţiei consumatorilor; e) coordonează activitatea de implementare şi realizare a prevederilor legislaţiei în domeniul protecţiei consumatorilor.

Analizând circumstanțele de fapt ale speței în raport cu normele legale citate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, se aliniază soluției instanței de fond privind ilegalitatea actului administrativ individual defavorabil nr.27/04-1202 din 18.05.2021, emis de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și deciziile adoptate în procedura prealabilă – decizia nr.27/04-2038 din 02.08.2021(f.d.52), emisă de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și decizia nr.05/2-4305 din 17.09.2021(f.d.83), emisă de Ministerul Economiei al Republicii Moldova. *Întrucât,* în ședința de judecată cu certitudine s-a stabilit că, *****, fiind consumator, a depus în adresa autorității publice – Agenția pentru Protecția Consumatorilor o plângere, înregistrată cu nr.intrare 298-8 din 06.05.2021(f.d.33), prin care a pretins că i se încalcă drepturile de consumator de către SRL"Somaltis-Lombard", prin deposedarea de aurul ce îi aparținea. ***** a încheiat contractul de gaj (bilet de amanet) cu SRL„Samaltis-Lombard", invocînd că, prezentîndu-se la oficiul SRL„Samaltis-Lombard" pentru achitarea dobânzii prevăzută în contract de gaj, angajaţii lombardului SRL"Samaltis-Lombard" l-au deposedat de bunul amanetat, fapt despre care a făcut mențiunea în Registrul de reclamați.

În data de 06.05.2021, Smocchin Marcel s-a adresat cu plângere către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, prin care a solicitat obligarea lombardului SRL "Somaltis-Lombard" să prezinte extrasul din Registrul de reclamații din data de 26 decembrie 2017 cu mențiunea efcetuată de către ***** privind încălcarea dreptului consumatorului, sancționarea conform legislației a lombardului SRL"Somaltis-Lombard" pentru neprezentarea extrasului din registrul de reclamații din data de 26 decembrie 2017, cu mențiunea efectuată de către *****(f.d.85).

Prin răspunsul APCSP din 18.05.2021, reclamantul a fost informat că în cadrul examinării petiției a constatat lipsa obiectului petiției și motivarea acesteia(f.d.44).

Nefiind de acord cu răspunsul primit, ***** s-a adresat în data de 18.07.2021 cu cerere prealabilă către Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, solicitând anularea refuzului Agenţia pentru Protecţia Consumătorilor şi Supravegherea Pieţii nr.27/04-1202 din 18.05.2021 la plângerea depusă de ***** privind obligarea SRL„Samaltis-Lombard" să prezinte Registrul de reclamaţii din 26 decembrie 2017, efectuarea controlului la SRL„Samaltis-Lombard" privind respectarea modului de ţinere evidenţei a Registrului de reclamaţii, repararea prejudiciului moral în sumă de 30 000 lei (f.d.48-51).

Urmare a examinării cererii prealabile, APCSP i-a comunicat că prezentul dosar se remite către Ministerul Economiei și Infrastructurii pentru luarea deciziei definitive(f.d.52), iar prin răspunsul Ministerului Economiei nr.05/2-4305 din 17.09.2021 din 17.09.2021, a respins cererea prealabilă ca inadmisibilă (f.d.57-58).

Prim urmare, Completul judiciar respinge ca neîntemeiat argumentul apelantului precum că, solicitările intimatului nu erau motivate, precum și faptul că ***** nu a

prezentat probe relevante în confirmarea plângerii depuse. Or, legiuitorul a instituit în art.14 alin.alin.(2) și (3) al Legii 105/13.03.2003 prezumția de legalitate a sesizărilor consumatorului, prevăzând că atunci când o persoană, care are un interes legitim sesizează organul de control în domeniul protecției consumatorului, deci instanța de fond just a reținut că, în cazul dat ***** are un interes legitim de a proteja dreptul său de consumator asupra bunului amanetat, iar terțul SRL"Samaltis-Lombard", în cazul în care nu este de acord cu sesizarea, trebuie să prezinte dovezi privind incorectitudinea afirmațiilor expuse în sesizarea și să pună la dispoziția organului de control documente probatoare. Iar în cazul în care asemenea documente nu sunt prezentate în termen nu mai mare de 15 zile calendaristice și/sau dacă sunt recunoscute insuficiente, afirmațiile expuse în sesizare se consideră fondate.

În acest context, Completul judiciar relevă că autoritatea publică nici nu a înștiințat SRL"Samaltis-Lombard" și nu a solicitat acestuia să prezinte probe și/sau argumente prevăzute de art.14 alin.alin.(2) - (3) al Legii 105/13.03.2003. Or, apelantul era obligat să protejeze consumatorul și să ceară comerciatului (SRL"Samaltis-Lombard") explicații și probe, așa cum imperativ prescrie legiuitorul în art.14 alin.alin.(2)-(3) al Legii 105/13.03.2003, însă, sfidând principiul legalității, încearcă să inverseze sarcina probațiunii, obligând ilegal consumatorul să pretinte probe, în original (penultimul aliniat al actului contestat – f.d.7).

Astfel, Completul judiciar atestă că, instanța de fond just a reținut că, deciziile adoptate în procedura prealabilă – decizia nr.27/04-2038 din 02.08.2021(f.d.52), emisă de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și decizia nr.05/2-4305 din 17.09.2021(f.d.83), emisă de Ministerul Economiei al Republicii Moldova, la fel sunt ilegale și urmează a fi anulate, or, atât autoritatea emitentă, cât și organul ierarhic superior, deși au avut posibilitatea pe calea examinării cererii prealabile, să anuleze actul administrativ individual defavorabil ilegal, l-au menținut, respingând neîntemeiat cererea prelabilă înaintată de *****.

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, respinge ca neîntemeiat argumentul apelantului, precum că hotărârea primei instanțe este una ilegală. Analizând conținutul hotărârii contestate, completul judiciar reține că hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

Sub același aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, relevă că este neîntemeiat și argumentul apelantului care susține că, prima instanță prin hotărârea sa nu a motivat toate normele legale la care a făcut referire, precum și pretențiile formulate de către participanții la proces, iar în susținerea acestei concluzii, se impune a fi precizat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului,

între garanțiile dreptului la un proces echitabil, dă eficiență art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ce înscrie și obligația instanțelor de judecată de a-și motiva deciziile.

Curtea a statuat că art.6 din Convenție obligă instanțele să își motiveze hotărârile, dar această obligație nu trebuie înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului. Întinderea obligației de motivare a deciziilor variază în funcție de natura cauzelor în care sunt pronunțate. Este necesar să se țină seama, în special, de diversitatea capetelor de cerere a acțiunilor, dar și de apărările formulate, apărări care pot avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției pronunțată de instanța de judecată.

Analizând hotărârea contestată cu apel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, conchide că hotărârea contestată îndeplinește exigența de a fi motivată.

De altfel, se reține că, judecătorul nu trebuie să răspundă în mod separat fiecărui argument, fiecărei nuanțe date de părți textelor pe care și-au întemeiat argumentele, or, deși Curtea Europeană acordă o atenție deosebită respectării de către instanțe a obligației de a examina problemele ridicate de către părți ca o garanție a respectării dreptului la un proces echitabil, totuși, în jurisprudența sa, s-a reținut în mod constant faptul că „Art. 6 par. 1 din Convenție obligă tribunalele să-și motiveze deciziile, dar nu se poate cere să dea un răspuns detaliat la fiecare argument” - Hotărârea Ruiz Torija contra Spaniei.

Colegiul subliniază că, atât practica și doctrina internă, cât și jurisprudența CEDO sunt unanime în a accepta faptul că, pentru ca o hotărâre judecătorească să fie motivată, în sensul dispozițiilor art. 240 Cod de procedură civilă, este necesar ca judecătorul să motiveze soluția dată fiecărui capăt de cerere, iar nu să răspundă separat diferitelor argumente ale părților cu care sprijină acest capăt de cerere. Motivarea unei hotărâri nu este o problemă de volum, ci una de esență, de conținut, aceasta trebuind să fie clară, concisă și concretă.

În speță, considerentele hotărârii contestate în apel conțin rezultatul unei analize judicioase a argumentelor invocate de părți cu care instanța a fost învestită. Întinderea obligației de motivare trebuie apreciată prin raportare la natura și circumstanțele specifice ale fiecărei cauze.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, va respinge ca fiind neîntemeiată și critica apelantului precum că, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă probelor acumulate, ori, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor reclamantului exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant și în limitele obiectului dedus judecății.

Din considerentele enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, concluzionează că prima instanța a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt,

caracteristice raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic, creând participanților la proces, condiții obiective și echitabile, pentru exercitarea drepturilor și obligațiunilor procedurale, fapt ce se încadrează în asigurarea părților dreptul la un proces echitabil, garantat și asigurat prin art.6 al Convenției Europene pentru apărarea a Drepturilor Omului.

În acest context, Colegiul respinge argumentele invocate de către apelant, care sunt neîntemeiate, pur declarative, or, simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanțele inferioare, nu poate constitui motiv de admiterea a cererii de apel, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul apelului nu se întrezărește vreunul din temeiurile de apel expres prevăzute de lege, iar prin prisma jurisprudenței CtEDO, apelul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Luând în considerare cele menționate mai sus și având în vedere faptul că, prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, prin care a fost admisă acțiunea depusă de către ***** împotriva Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Ministerul Economiei al Republicii Moldova, persoană terță SRL”Samaltis-Lombard” privind contestarea actelor, obligarea examinării plângerii.

În cît privește recursul înaintat de către ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, prin care s-a declarat inadmisibilă pretenția privind repararea prejudiciului, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, din motivul neîntrunirii condițiilor prevăzute de art.208, care prevede respectarea procedurii prealabile, Completul specializat îl consideră unul inadmisibil.

Art. 194 alin.(l) Cod administrativ, prevede că, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Art. 241 alin. (1) și alin. (2) indică că, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile judecătorești nicio cale de atac.

Alin. (3) aceluiași articol prevede că, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Totodată, art.236 al.(2) lit. d) din cap. III Cod administrativ, stipulează că, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit.

În conformitate cu art.243 al.(1) lit. a) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța declară recursul inadmisibil.

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Conform art. 65 Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, din actele cauzei rezultă că, încheierea judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) a fost emisă în data de 15 iunie 2022, fiind recepționată de către ***** în data de 15.06.2022, ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele dosarului (f.d.113), iar cererea de recurs a depus-o abia în data de 08.07.2022 (f.d.133-135), omițând termenul de depunere a recursului.

Având în vedere faptul că recurentul a depus peste termen recursul, nesolicitând repunerea în termen, completul specializat conchide că recurentul, a omis termenul de declarare a recursului prevăzut la art.242 Cod administrativ, ceea ce duce la declararea recursului ca inadmisibil.

Astfel, întrucât recurentul a omis termenul de depunere a recursului împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022, prin care s-a declarat inadmisibilă pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în temeiul art.207 alin.(2) lit. f) Cod administrativ, din motivul nerespectării procedurii prealabile, completul specializat este în imposibilitate de a da o apreciere încheieri date.

La acest capitol, completul judiciar reține că, respectarea de către părți a termenilor legali constituie o obligație pozitivă a părților și este chemat să asigure buna funcționare a justiției, iar repunerea în termen poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în cazul în care partea înaintează o cerință de repunere în termen, justificată pe deplin obiectiv și probată prin probe pertinente și admisibile în temeiul art.65 Cod administrativ, prin care va confirma că omiterea termenului a fost admisă din motive întemeiate.

În acest context, completul specializat relevă că în opinia Curții Europene a Drepturilor Omului, expusă în jurisprudența sa constantă, limitele de termen (prescripția) impuse în vederea apărării judiciare a drepturilor pretinse a fi lezate, sunt acceptabile în interesul unei bune administrări a justiției, urmărind un scop legitim de a asigura securitatea raporturilor juridice și protejarea persoanelor ce ar putea fi acuzate împotriva învinuirilor lipsite de actualitate (stale claim) susceptibile de a provoca dificultăți în eliminarea și preîntâmpinarea actelor de injustiție.

În susținerea opiniei sale, completul judiciar invocă și jurisprudența Curții Europene

a Drepturilor Omului în cauza Ponomoryov versus Ucraina, unde instanţa europeană a constatat încălcarea principiului securităţii raporturilor juridice pentru simplul fapt că instanţele naţionale au permis părţii să depună un apel după o perioadă îndelungată de timp şi după începerea executării hotărârii judecătoreşti, deşi posibilitatea reînnoirii termenului nu este nelimitată din momentul ce părţile ar trebui să facă paşi cu intervale rezonabile pentru a afla de situația procedurilor judiciare de care ei au cunoştinţă.

Având în vedere cele expuse mai sus, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrative al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul declarat de către ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022.

În conformitate cu prevederile art.240 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022.

Se declară inadmisibil recursul depus de către ***** împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) din 15 iunie 2022.

Decizia este executorie din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni.

Președintele ședinței, judecătorul Veronica Negru

Judecător Ina Dutca

Judecător Ecaterina Palanciuc